Procesiniai terminai

Slovėnija

1 Kokių rūšių terminai taikomi civiliniame procese?

Pagal Slovėnijos procesinę teisę terminas – tai dviem laiko momentais apibrėžtas laikotarpis, per kurį galima atlikti konkretų procesinį veiksmą arba išimtiniais atvejais negalima atlikti konkretaus procesinio veiksmo.

Slovėnijos teisėje nustatyti skirtingi terminai:

materialiniai ir procesiniai terminai: materialiniai terminai yra nustatyti materialinėje teisėje ir jais siekiama ginti teises; šie terminai skirstomi į neigiamus senaties terminus, kuriems pasibaigus teisė nustoja egzistuoti pagal įstatymą, ir įgyjamosios senaties terminus, kai teisės nebegalima ginti, jei tam prieštarauja priešinga šalis. Procesiniai terminai nustatomi tam, kad per juos būtų atliekami procesiniai veiksmai;

teisės aktų nustatyti ir teisminiai terminai: teisės aktų nustatyti terminai ir jų trukmė yra tiesiogiai apibrėžti įstatymuose, o teisminius terminus nustato teismas atsižvelgdamas į visas konkrečios bylos aplinkybes;

pratęsiami ir nepratęsiami terminai: teisminiai terminai gali būti pratęsiami, o teisės aktų nustatytų terminų pratęsti negalima;

subjektyvūs ir objektyvūs terminai: subjektyvūs terminai pradedami skaičiuoti, kai asmuo, kuriam taikomas terminas, sužino apie konkretų įvykį arba įgyja galimybę atlikti procesinį veiksmą, o objektyvūs terminai pradedami skaičiuoti, atsiradus konkrečioms objektyvioms aplinkybėms;

procesiniai senaties ir orientaciniai terminai: pasibaigus procesiniam senaties terminui, procesinio veiksmo, kuriam taikomas terminas, nebegalima atlikti, o jei jis atliekamas, tai nesukelia galiojančių pasekmių, o orientacinio termino pažeidimas nesukelia tiesioginių teisinių pasekmių.

2 Nedarbo dienų, numatytų 1971 m. birželio 3 d. Reglamente (EEB, Euratomas) Nr. 1182/71, sąrašas.

Pagal Reglamentą Nr. 1182/71 darbo diena reiškia visas dienas, išskyrus valstybines šventes, šeštadienius ir sekmadienius. Toliau nurodytos **valstybinės šventės** pagal Slovėnijos Respublikos valstybinių švenčių ir nedarbo dienų įstatymą (slovėn. *Zakon o praznikih in dela prostih dnevih v Republiki Sloveniji*; santrumpa – ZPDPD) Slovėnijoje laikomos nedarbo dienomis:

sausio 1 d. – Naujieji metai;
vasario 8 d. – *Prešeren* diena, Slovėnijos kultūros šventė;
balandžio 27 d. – Sukilimo prieš okupaciją diena;
gegužės 1 ir 2 d. – Gegužės pirmosios šventė;
birželio 25 d. – Valstybės diena;
lapkričio 1 d. – Visų Šventųjų diena;
gruodžio 26 d. – Nepriklausomybės ir vienybės diena.

Nedarbo dienos Slovėnijoje taip pat yra:

pirmoji ir antroji Velykų dienos;
rugpjūčio 15 d. – Žolinė;
spalio 31 d. – Reformacijos diena;
gruodžio 25 d. – Kalėdos.

3 Kokios yra bendrosios civilinio proceso terminų taisyklės?

Bendrosios taisyklės, kuriomis reglamentuojami procesiniai terminai, yra aprašytos Civilinio proceso įstatyme (slovėn. *Zakon o pravdnem postopku*; santrumpa – ZPP). Civilinio proceso įstatymo 110–112 ir 116–120 straipsniai yra tiesiogiai taikomi civilinėse bylose ir *mutatis mutandis* ypatingosios teisenos bylose, vykdymo ir apsaugos priemonių taikymo bylose, taip pat privalomo apmokėjimo arba bankroto bylose, kai įmonė tampa nemoki arba yra likviduojama.

4 Kai tam tikrą veiksmą ar formalumą reikia atlikti per nustatytą laiką, kada pradedamas skaičiuoti terminas?

Slovėnijos teisėje pripažįstama civilinė terminų apskaičiavimo tvarka, o tai reiškia, kad terminai apskaičiuojami dienomis. Terminai skaičiuojami dienomis, mėnesiais ir metais. Jei terminas skaičiuojamas dienomis, teismo dokumento įteikimo diena arba įvykio, nuo kurio pradedamas skaičiuoti terminas, diena nėra įskaičiuojama į termino trukmę. Priešingai, pirmoji termino diena yra pirma po to einanti diena. Mėnesiais arba metais skaičiuojami terminai pasibaigia paskutinio mėnesio arba metų, kurio (-ių) skaičius atitinka termino pradžios dieną, dienos pabaigoje. Jei paskutinis mėnuo tokios dienos neturi, terminas baigiasi paskutinę to mėnesio dieną. Šiais atvejais terminai pradedami skaičiuoti įvykio, kuriam įvykus pradedamas skaičiuoti terminas, dieną (pavyzdžiui, jeigu procesinį veiksmą reikia atlikti per vienus metus nuo dokumento įteikimo, o dokumentas buvo įteiktas 2005 m. balandžio 25 d., terminas baigiasi 2006 m. balandžio 25 d.). Jeigu paskutinė termino diena yra šeštadienis, sekmadienis, valstybinė šventė arba kita nedarbo diena, kaip apibrėžta Slovėnijos Respublikos valstybinių švenčių ir nedarbo dienų įstatyme (žr. atsakymą į 2 klausimą), terminas baigiasi pirmą po to einančią darbo dieną. Pirmiau minėtos dienos neturi poveikio bylos pradžiai ir eigai, nes terminas tęsiasi nepertraukiamai ir šiomis dienomis. Šios taisyklės išimtis yra susijusi su teismų atostogomis (nuo liepos 15 d. iki rugpjūčio 15 d.), per kurias terminas negali būti pradedamas skaičiuoti; jis prasideda pirmą dieną po teismo atostogų pabaigos.

Įvykiai, po kurių pradedami skaičiuoti terminai, dažniausiai yra susiję su teismo dokumento įteikimu, priešingos šalies atliktu veiksmu arba neprocesinio pobūdžio įvykiu.

5 Ar dokumentų perdavimo ar įteikimo būdas (dokumentą asmeniškai įteikia antstolis arba pašto darbuotojas) gali turėti įtakos termino eigos pradžiai arba ją pakeisti?

Pagal Slovėnijos teisę dokumentai įteikiami paštu, juos įteikia antstolis, jie įteikiami teisme arba bet kuriuo kitu įstatymuose nustatytu būdu. Tais atvejais, kai terminas pradedamas skaičiuoti įteikus dokumentą, dokumentų įteikimo būdas neturi jokio poveikio termino pradžiai. Terminas pradedamas skaičiuoti, kai dokumentai yra faktiškai įteikiami arba pagal įstatymus laikoma, kad jie buvo įteikti.

Dokumentų įteikimo tvarka reglamentuojama Civilinio proceso įstatymo 132 ir tolesniuose straipsniuose. Išskiriamas neasmeninis (paprastas) ir asmeninis įteikimas paštu, taip pat įteikimas saugiomis elektroninėmis priemonėmis – toks įteikimas taip pat gali būti asmeninis arba paprastas.

Jei dokumentai nėra įteikiami asmeniškai (Civilinio proceso įstatymo 140 ir 141 straipsniai), laikoma, kad jie buvo įteikti dieną, kurią procesinis dokumentų įteikėjas įteikia dokumentus adresatui jo namuose arba darbo vietoje. Jeigu adresato neįmanoma rasti jo namuose, dokumentai gali būti įteikiami jo namų ūkyje esančiam suaugusiam asmeniui. Jeigu procesinis dokumentų įteikėjas dokumentus įteikia adresato darbo vietoje, kurioje dokumentų įteikimo metu adresato nėra, arba procesinis dokumentų įteikėjas negali susisiekti su asmeniu dėl darbo vietoje galiojančių darbo taisyklių, laikoma, kad dokumentai įteikti,

kai jie perduodami asmeniui, įgaliotam priimti laiškus, arba asmeniui, kuris dirba tokioje darbovietėje. Jeigu adresatas gyvena daugiabutyje ir procesinis dokumentų įteikėjas negali jame rasti adresato, dokumentai įteikiami daugiabutyje esančiam asmeniui, kuris yra įgaliotas priimti gyventojams skirtus laiškus. Terminas pradedamas skaičiuoti po tokio įteikimo. Jeigu dokumentų įteikti neįmanoma, procesinis dokumentų įteikėjas dokumentus gali palikti pašto dėžutėje pagal asmens namų adresą. Tokiu atveju laikoma, kad dokumentai buvo įteikti dieną, kurią jie buvo palikti pašto dėžutėje. Jeigu adresatas neturi pašto dėžutės arba ji yra nenaudojama, dokumentai gali būti įteikiami teismui, kuris prašė juos įteikti, arba vietos pašto tarnybai, paliekant pranešimą apie įteikimą ant įėjimo į namus durų, kuriame nurodoma vieta, kurioje galima atsiimti dokumentus. Laikoma, kad dokumentai buvo įteikti dieną, kurią pranešimas yra pritvirtinamas prie durų. Pašto tarnyba dokumentus saugo 30 dienų. Jeigu adresatas neatsiima dokumentų per šį terminą, dokumentai grąžinami teismui. Jeigu dokumentai turi būti įteikti juridiniam asmeniui, kuris yra įregistruotas juridinių asmenų registre, arba savarankiškam verslininkui, ir dokumentų neįmanoma įteikti juridinių asmenų registre nurodytu įmonės adresu, dokumentai įteikiami dokumentus arba pranešimą apie įteikimą paliekant juridinių asmenų registre nurodytu adresu, jeigu toks adresas yra tikras.

Asmeninis įteikimas (Civilinio proceso įstatymo 142 ir 143 straipsniai) atliekamas tuomet, kai įteikimas yra susijęs su ieškiniu, teismo sprendimu, kurį galima apskųsti, arba leidžiama išimtine teisine teisių gynimo priemone, mokėjimo įsakymu dėl teismo mokesčių už pateiktus dokumentus pagal Civilinio proceso įstatymo 105a straipsnį, raginimu atvykti į taikų bylos nagrinėjimą arba pirmą pagrindinės bylos posėdį. Kiti dokumentai asmeniškai įteikiami tik jeigu to reikalaujama pagal įstatymą arba kai, teismo manymu, tai yra būtina, nes įteikiami dokumento originalai, arba dėl kitos didesnio atidumo reikalaujančios priežasties. Terminas pradedamas skaičiuoti po tokio įteikimo. Terminas gali baigtis nedarbo dieną, tai reiškia, kad jeigu jis baigiasi tokią dieną, terminas nepratęsiamas iki kitos darbo dienos.

Jei dokumentus reikalaujama įteikti tiesiogiai asmeniškai, tačiau tai yra neįmanoma, procesinis dokumentų įteikėjas dokumentą gali palikti pašto dėžutėje arba prie durų pritvirtinti pranešimą apie dokumentus, kuriame nurodomas 15 dienų terminas, per kurį adresatas gali atsiimti dokumentus vietos pašto tarnyboje, kai dokumentus buvo bandoma įteikti paštu, arba teisme, kuris įsakė įteikti dokumentus. Laikoma, kad dokumentai buvo įteikti, kai adresatas pasiima dokumentus iš pašto tarnybos arba po 15 dienų, jeigu adresatas nepasiima dokumentų. Tais atvejais, kai adresatas neatsiima dokumentų, terminas pradedamas skaičiuoti kitą dieną po įteikimo arba po tos dienos, kuri laikoma dokumentų įteikimo diena.

Elektroniniu būdu dokumentai gali būti įteikiami naudojant saugias elektronines priemones. Teisinės informacijos sistemoje dokumentai automatiškai išsiunčiami registruotuoju įteikimo adresu arba saugiu el. pašto adresu – tai atlieka juridinis arba fizinis asmuo, specialiu Teisingumo ministerijos išduotu leidimu įgaliotas įteikti dokumentus elektroniniu būdu. Adresatas turi atsiimti dokumentus per 15 dienų. Adresatas dokumentus iš informacinės sistemos atsiima nustatyta tvarka patvirtinęs savo tapatybę, elektroniniu parašu pasirašęs įteikimo pranešimą ir elektroniniu būdu grąžinęs jį siuntėjui. Laikoma, kad dokumentai buvo įteikti dieną, kurią adresatas priėmė elektroninius dokumentus. Jei dokumentai nepriimami per 15 dienų, laikoma, kad dokumentai buvo įteikti pasibaigus šiam terminui. Pasibaigus 15 dienų terminui nuo elektroninių dokumentų gavimo, ne mažiau kaip tris mėnesius adresatui turi būti užtikrinta galimybė susipažinti su dokumentų turiniu. Tais atvejais, kai adresatas neatsiima dokumentų, terminas pradedamas skaičiuoti kitą dieną po įteikimo arba po tos dienos, kuri laikoma dokumentų įteikimo diena. **Būtina pabrėžti, kad, nepaisant įstatymuose nustatyto teisinio pagrindo, elektroninis įteikimas dar nėra galimas civilinėse ir komercinėse teisminėse bylose, išskyrus vykdymo, nemokumo ir žemės registro bylas. Dėl elektroninių operacijų naudojimo žr. temą „automatizuotas duomenų tvarkymas“.**

6 Jeigu termino eiga prasideda nuo įvykio, ar diena, kurią įvyko tas įvykis, į terminą įskaičiuojama?

Jeigu terminas yra išreikštas dienomis, teismo dokumento įteikimo diena arba įvykio, nuo kurio pradedamas skaičiuoti terminas, diena neįskaičiuojama į terminą; vietoje to, pirmoji termino diena yra kita diena, einanti po teismo dokumento įteikimo arba įvykio dienos.

Mėnesiais arba metais skaičiuojami terminai pasibaigia paskutinio mėnesio arba metų, kurio (-ių) skaičius atitinka termino pradžios dieną, dienos pabaigoje. Jei paskutinis mėnuo tokios dienos neturi, terminas baigiasi paskutinę to mėnesio dieną. Šiais atvejais terminai pradedami skaičiuoti įvykio, kuriam įvykus pradedamas skaičiuoti terminas, dieną (pavyzdžiui, jeigu procesinį veiksmą reikia atlikti per vienus metus nuo dokumento įteikimo, o dokumentas buvo įteiktas 2005 m. balandžio 25 d., terminas baigiasi 2006 m. balandžio 25 d.).

7 Kai terminas išreikštas dienomis, skaičiuojamos kalendorinės ar darbo dienos?

Jeigu terminas yra išreikštas dienomis, tai reiškia kalendorines dienas. Terminas skaičiuojamas be pertraukų, įskaitant šeštadienius, sekmadienius ir nedarbo dienas. Pavyzdžiui, jeigu teismo sprendimas buvo įteiktas penktadienį, terminas skundui pateikti pradedamas skaičiuoti šeštadienį. Jeigu paskutinė termino diena yra šeštadienis, sekmadienis, valstybinė šventė arba kita nedarbo diena, kaip apibrėžta Slovėnijos Respublikos valstybinių švenčių ir nedarbo dienų įstatyme, terminas baigiasi pirmą po to einančią darbo dieną.

Skaičiuojant terminus, taip pat būtina taikyti Teismų įstatymo (slovėn. *Zakon o sodiščih*) 83 straipsnyje nustatytas taisykles, kuriomis reglamentuojamos teismų atostogos. Liepos 15 d. – rugpjūčio 15 d. teismai posėdžius rengia ir sprendimus bylose priima tik skubiais atvejais, kurie yra apibrėžti įstatyme (teismo draudimai, vaikų globa ir priežiūra, išlaikymo prievolės ir pan.). Šiuo laikotarpiu procesiniai terminai neskaičiuojami, išskyrus skubius atvejus. Jeigu dokumentai buvo įteikti per teismų atostogas (pvz., liepos 20 d.), procesinis terminas pradedamas skaičiuoti kitą dieną, einančią po paskutinės teismų atostogų dienos, t. y. rugpjūčio 16 d. Teismų atostogų laikotarpiu procesiniai terminai taip pat negali baigtis. Pavyzdžiui, jeigu dokumentas buvo įteiktas liepos 10 d., 15 dienų terminas pasibaigia rugpjūčio 26 d. Terminų skaičiavimas nutraukiamas per teismų atostogas.

8 Kaip skaičiuojamas savaitėmis, mėnesiais arba metais išreikštas terminas?

Slovėnijos teisėje nėra savaitėmis skaičiuojamų terminų. Terminai skaičiuojami dienomis, mėnesiais ir metais. Šeštadieniai, sekmadieniai ir kitos nedarbo dienos neturi poveikio terminui, ir terminas negali baigtis tokią dieną. Jeigu paskutinė termino diena yra šeštadienis, sekmadienis, valstybinė šventė arba kita nedarbo diena, kaip apibrėžta Slovėnijos Respublikos valstybinių švenčių ir nedarbo dienų įstatyme, terminas baigiasi pirmą po to einančią darbo dieną. Teismų įstatymo nuostatos, susijusios su terminų skaičiavimu teismų atostogų metu, apibrėžiamos atsižvelgiant į mėnesiais arba metais išreikštus terminus; šiuo atveju Civilinio proceso įstatymo 111 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad tokie terminai baigiasi tą dieną, kurios skaičius atitinka termino pradžios dieną. Teismų atostogos neturi poveikio metais išreikštų terminų skaičiavimui. Pagal teismų praktiką mėnesiais išreikšti terminai neskaičiuojami per teismų atostogas, todėl jie pratęsiami vienu mėnesiu (pavyzdžiui, trijų mėnesių procesinis terminas, kuris prasideda birželio 20 d., baigiasi rugsėjo 20 d., trijų mėnesių terminas, kuris baigtųsi per teismų atostogas, pavyzdžiui, rugpjūčio 5 d., pratęsiamas vienu mėnesiu ir baigiasi rugsėjo 5 d.).

9 Kada baigiasi savaitėmis, mėnesiais arba metais skaičiuojamas terminas?

Mėnesiais arba metais skaičiuojami terminai pasibaigia paskutinio mėnesio arba metų, kurio (-ių) skaičius atitinka termino pradžios dieną, dienos pabaigoje. Jei paskutinis mėnuo tokios dienos neturi, terminas baigiasi paskutinę to mėnesio dieną (pavyzdžiui, jeigu konkretų procesinį veiksmą reikia atlikti per vienus metus nuo dokumentų įteikimo, o dokumentai buvo įteikti 2005 m. balandžio 25 d., terminas baigsis 2006 m. balandžio 25 d.; jeigu konkretų procesinį veiksmą reikia atlikti per vieną mėnesį nuo įteikimo, o dokumentas buvo įteiktas 2005 m. gegužės 31 d., paskutinė termino diena yra 2005 m. birželio 30 d.).

10 Jeigu terminas baigiasi šeštadienį, sekmadienį, valstybinių švenčių dieną arba kitą nedarbo dieną, ar jis pratęsiamas iki pirmos po jos einančios darbo dienos?

Terminai nesibaigia šeštadienį, sekmadienį arba kitą nedarbo dieną. Jeigu paskutinė termino diena yra šeštadienis, sekmadienis, valstybinė šventė arba kita nedarbo diena, kaip apibrėžta Slovėnijos Respublikos valstybinių švenčių ir nedarbo dienų įstatyme, terminas baigiasi pirmą po to einančią darbo dieną. Teismų įstatymo nuostatos, susijusios su terminų skaičiavimu teismų atostogų metu, apibrėžiamos atsižvelgiant į mėnesiais arba metais išreikštus terminus.

11 Ar tam tikroms aplinkybėms terminai gali būti pratęsiami? Kokiomis sąlygomis?

Pratęsti galima tik teismo nustatytus terminus – vadinamuosius teisminius terminus (Civilinio proceso įstatymo 110 straipsnis). Teisminį terminą teismas gali pratęsti šalies prašymu, kai tam yra pagrįstų priežasčių. Prašymas pratęsti terminą turi būti pateiktas prieš jam pasibaigiant. Įstatymuose nustatyti terminai nepratęsiami. Nuostata dėl įstatymuose nustatyto termino nepratęsiamumo yra imperatyvi.

12 Kokie skundų padavimo terminai?

Skundą dėl pirmąja instancija priimto teismo sprendimo šalys gali pateikti per 30 dienų nuo sprendimo kopijos įteikimo, o dėl pirmąja instancija priimtos nutarties – per 15 dienų nuo jos kopijos įteikimo, išskyrus atvejus, kai Civilinio proceso įstatyme (333 straipsnyje arba 363 straipsnio 2 dalyje) nustatyta kitaip. Trumpesnis 15 dienų skundo terminas taikomas ginčuose, susijusiose su įsakomaisiais vekseliais arba čekiais (Civilinio proceso įstatymo 333 straipsnis), 8 dienų – ginčuose dėl privačios nuosavybės ribų pažeidimo (Civilinio proceso įstatymo 428 straipsnis), ieškinių dėl nedidelių sumų (Civilinio proceso įstatymo 458 straipsnis), taip pat įteikiant pranešimą apie skundą ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūroje, komerciniuose ginčuose ir išduodant mokėjimo įsakymą. Trumpesnis 8 dienų terminas taip pat taikomas prašant leisti pasinaudoti teisinėmis teisių gynimo priemonėmis (skundai ir prieštaravimai) vykdymo ir ieškinio užtikrinimo bylose (Vykdymo ir civilinių ieškinių užtikrinimo įstatymo (slovėn. *Zakon o izvršbi in zavarovanju*) 9 straipsnis).

13 Ar teismai gali pakeisti terminus, visų pirma atvykimo į teismą terminus, arba nustatyti specialų atvykimo į teismą terminą?

Teismai posėdžius rengia, kai tai yra nustatyta įstatymais arba tai būtina padaryti bylos eigoje (Civilinio proceso įstatymo 113 straipsnis). Teismo posėdis – tai susitarimas dėl konkrečios procesinio veiksmo atlikimo vietos ir laiko. Teismas gali atidėti posėdį vėlesniam laikui, jei tam yra pagrįstų priežasčių (Civilinio proceso įstatymo 115 straipsnis).

Teismas taip pat gali pratęsti terminą, kurį jis nustatė šaliai, kad pastaroji atliktų procesinį veiksmą (teisminis terminas), jei yra tai pateisinančių priežasčių ir šalis terminą paprašė pratęsti prieš jam pasibaigiant.

14 Jeigu asmeniui, gyvenančiam toje vietoje, kurioje jam būtų pratęstas terminas, apie veiksmą, kurį jis turi atlikti, pranešama toje vietoje, kurioje gyvenantiems asmenims terminas nepratęsiamas, ar šis asmuo praranda galimybę pasinaudoti pratęstu terminu?

Pagal Slovėnijos teisę termino neįmanoma pratęsti remiantis pagrindu, kad šalis gyvena konkrečioje vietoje ar teritorijoje.

15 Kokios terminų nesilaikymo pasekmės?

Praleistas terminas paprastai reiškia teisės netekimą. Šalis praranda teisę pasinaudoti teisine teisių gynimo priemone (neigiama senatis), o per vėlai pateiktas prašymas pasinaudoti teisine teisių gynimo priemone taip pat bus atmestas. Teismas atmes prašymą, kurio šalis nepakeičia arba nepapildo per nustatytą terminą.

Jei terminas praleidžiamas, galima manyti, kad šalis atsiėmė savo reikalavimą (pavyzdžiui, jeigu šalis nesumoka žyminio mokesčio per įstatymuose nustatytą terminą, laikoma, kad ji atsisakė savo reikalavimo, ir byla sustabdoma; ta pati taisyklė taikoma tais atvejais, kai nė viena iš šalių per keturis mėnesius nuo bylos sustabdymo neprašo tęsti bylos nagrinėjimo).

Jeigu šalis neatvyksta į teismo posėdį, tam tikrais atvejais tai laikoma ieškinio atsiėmimu (pavyzdžiui, jeigu nė viena šalis neatvyksta į pirmą teismo posėdį, laikoma, kad ieškovas atsisakė ieškinio).

Praleistas terminas šaliai taip pat sukelia pasekmes įrodymų rinkimo procese. Praleistas terminas sumokėti išankstinį mokestį už įrodymų rinkimą reiškia, kad šie įrodymai nebus renkami.

16 Jeigu terminas pasibaigia, kokiomis teisių gynimo priemonėmis gali pasinaudoti jį praleidusios šalys?

Jeigu šalis praleidžia terminą, per kurį turi būti atliktas konkretus procesinis veiksmas, ir todėl atsiranda neigiama senatis (tai reiškia, kad šalis praranda teisę atlikti procesinį veiksmą), teismas gali patenkinti šalies prašymą atlikti jį vėliau (t. y. restitucija; Civilinio proceso įstatymo 116–121 straipsniai).

Restitucijos taikymo sąlygos:

šalis terminą praleido dėl pagrįstos priežasties, kaip nustatė teismas atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes;

neigiama senatis atsirado dėl praleisto termino;

šalis pateikia prašymą taikyti restituciją teismui, kuriame turėjo būti atliktas procesinis veiksmas, ir tai padaro per 15 dienų po to, kai nustojo galioti priežastis, dėl kurios šalis buvo priversta praleisti terminą; jeigu šalis apie praleistą terminą sužinojo tik vėliau, tuomet prašymas turi būti pateikiamas per 15 dienų nuo to momento, kai šalis sužinojo apie praleistą terminą; visais atvejais prašymas turi būti pateikiamas per tris mėnesius arba komerciniuose ginčuose – per 30 dienų; šiuo atveju terminas pradedamas skaičiuoti nuo dienos, kurią jis buvo praleistas;

neatliktas procesinis veiksmas atliekamas tuo pat metu, kai pateikiamas prašymas taikyti restituciją.

Prašymo taikyti restituciją pateikimas paprastai neturi įtakos bylos eigai, tačiau teismas gali nuspręsti, kad byla turėtų būti sustabdyta iki įsiteisės sprendimas dėl prašymo. Laiku gavęs prašymą taikyti restituciją, teismas paprastai surengia posėdį, kuriame priima sprendimą dėl prašymo. Jei restituciją leidžiama taikyti, byla grąžinama į tą būklę, kurioje ji buvo prieš termino praleidimą, o dėl praleisto termino priimti teismo sprendimai panaikinami.

Susijusios nuorodos:

http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov

http://www.sodisce.si/

https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs

http://www.pisrs.si/Pis.web/

Paskutinis naujinimas: 24/02/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.